

Machánné Tatár Rita

Pénzügyi tudatosság

PROJEKTFÜZET A PÉNZHÉTHEZ

FELSŐ TAGOZAT

Ez egy jó fedősztori!

„Ha nincsen gyökér, nincsen fa”
(székely közmondás)

1. Mi leszel, ha nagy leszel?

Gondolkodtál már azon, hogy mivel szeretnél foglalkozni felnőttkorodban? Milyen munkát végeznél szívesen? Egyedül szeretsz dolgozni vagy csapatban? Szívesen ülsz sokáig egy helyben vagy inkább mozogni szeretsz? Az ezekhez hasonló kérdések megválaszolása segíthet a pályaorientációban.

a) Fotó készítése

Álljatok sorba egymás mellé aszerint, hogy mennyire érzitek magatokat csapatjátékosnak! A terem egyik vége legyen a „semennyire”, a másik vége a „teljes mértékben”. Készítsetek fotót magatokról!

b) A Pályaorientációs Portál oldalán az *Általános iskolások* menüpontban van egy *Pályaorientáció* alpont. Itt több olyan kérdőívet és tesztet találsz, amelyeket kitöltve megtudhatod, mivel foglalkozol szívesen, miben vagy igazán ügyes, melyek azok a képességek, amelyekben kevésbé vagy jó, és mi az, amiben nagyon jó vagy. Érdemes felkeresned ezt a weblapot (<https://palyaorientacio.nive.hu/kerdoivek>).

c) Keress legalább három olyan foglalkozást, amelyet szívesen kipróbálnál!

2. Hogyan képzeld el a jövőd?

A szüleid, tanáraid azt szeretnék, hogy olyan középiskolát, továbbtanulási lehetőséget válassz, amely lehetővé teszi, hogy megvalósítsd az álmaid. A jövőképednek biztosan része az is, hogy olyan munkád legyen, amit szívesen végzel, amely másoknak is hasznos, és meg is tudsz élni belőle. De nem kell várnod a felnőtté válásodig arra, hogy dolgozhass. Dönthetsz úgy, hogy magad keresed meg a zsebpénzedet. Ennek indítéka lehet például, ha valamire gyűjtesz, vagy egyszerűen csak több pénzt szeretnél költeni a hobbidra, szabadidődre. Másrészt, aki maga keresi meg a pénzt, az sokkal jobban értékeli azt.

Amikor munkát végzel és azért fizetést kapsz, **termelő** vagy.

a) Keres olyan munkákat, tevékenységeket, amelyekkel egy kis zsebpénzhez juthatsz! Sorold fel, ami eszedbe jutott! Minél több ötletet tudsz leírni, annál több lehetőség lesz megtalálni a megfelelő módszert.

1.

3.

2.

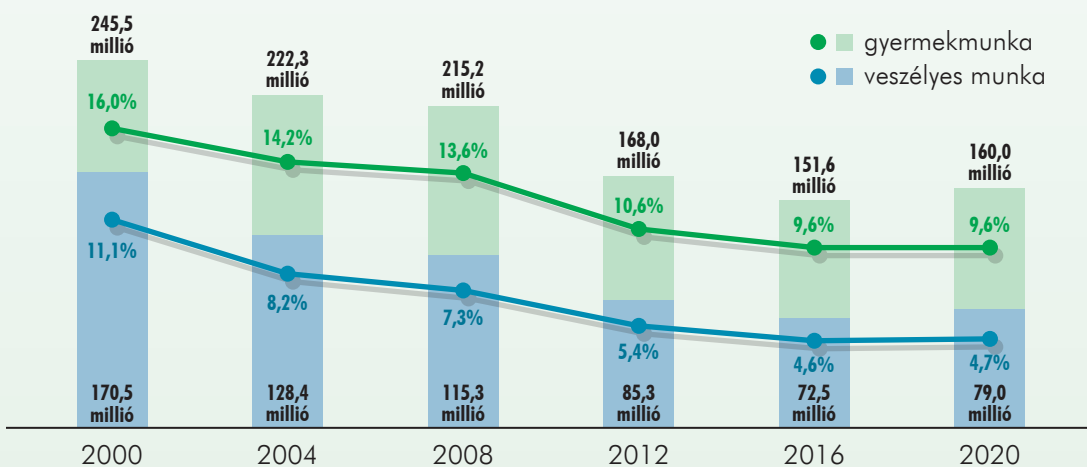
4.

b) Ha összegyűjtötted a pénzkereseti lehetőségeid, akkor indulj el a teremben, és keres egy párt magadnak! Kérdezzétek meg egymás véleményét a felmerült ötleteitekről!

3. Gyermekmunka a világban

„A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) felmérései szerint a világon több millió kiskorú dolgozik rendszeresen. Mivel a kiskorúak foglalkoztatása a legtöbb országban hivatalosan tilos, ezért az adatokat csak becsülni lehet, de a számok így is sokkolóan hatnak.”

Nézd meg a szervezet adatai alapján készített diagramot, majd az alapján válaszolj a kérdésekre!

a) Hány (5–17 év közötti) gyermeket foglalkoztattak világszerte 2020-ban?

.....

b) Hogyan változott a gyermekmunkát végzők száma 2000 és 2020 között?

.....

c) A gyermekmunkát végzők kb. hányad része végzett veszélyes feladatokat 2012-ben?

.....

4. Órabér

Elképzelhető, hogy olyan feladatok elvégzéséért, amelyeket időhiány miatt a szüleid mással szoktak elvégeztetni, otthon is kaphatsz pénzt. Elvállalhatod a fűnyírást, az autómosást, nagyinál a takarítást, télen a hólapátolást. Szülői engedéllyel 15 éves kortól kereshetsz nyári szünetben diákmunkát, például vállalhatsz szórólapozást. Tanév közben a korhatár 16 év. De ne feledd, a legfontosabb dolgod a tanulás!

- a) A táblázatban a Szorgos Kata által egy hét alatt elvégzett alkalmi munkák megnevezését, a munkavégzés időtartamát és az érte kapott összeget olvashatod. Számítsd ki a hiányzó adatokat!

A munka megnevezése	A munkavégzés időtartama (óra)	A munkáért kapott összeg (Ft)	Órabér (Ft)
Fűnyírást	2	1200	
Kocsimosás	0,5	350	
Porszívózás	1,5	750	
Bevásárlás	1	500	

- b) Hány órát dolgozott Kata a héten összesen?
- c) Mennyit keresett az elvégzett munkákkal Kata összesen?
- d) Mennyi volt az átlagos munkabére óránként?
- e) Számold ki, átlagosan mennyit fizetnek ezekért a munkákért óránként!

5. Regényes történet

Ki ne szeretné a könyveket? Mesekönyv vagy regény, szépirodalmi vagy ismeretterjesztő mű, mind érdekes olvasmány lehet. És hogy vállalkozás is szervezhető a kiadására, arról szól az alábbi képzeletbeli történet. Az alábbi részleteket a szöveg bizonyos részeiről vettük ki. Helyezd vissza őket!

dolgozók termelés nyomdában vállalkozásba

foglalkoztattak működtetett Autógyárban kézi munka

A hatvanas években váltak ismertté a Könyves család kiadványai Regényén. A házaspár a háború után állami dolgozott, de 1951-ben egy bátor lépéssel saját könyvkötő műhelyt nyitott. A lányuk férje, a vő – Mese Péter, a mai tulajdonos – nagyon távolról közelített a könyvkiadáshoz. Péter

a Babócsai sikeres tervezőmérnökként, majd a belkereskedelmi szállít-
ásban műszakvezetőként dolgozott. Amikor az apósa megbetegedett, a család kérésére gé-
peket kezdett tervezni, hogy a könyvkötészet növekvő megrendeléseit teljesíteni tudják. Az első
tervek megvalósítása után lépett be a családi Mese Péter könyv-
kötői mestervizsgát tett és 1980-ban átvette a céget. Akkor a család és a három alkalmazott
1–1,5 millió Ft-ot termelt évente. A könyvesboltok szívesen vették a kiadványaikat, mert
a tetszetős és jó minőségű borítók felkeltették az érdeklődők figyelmét.

„A kereslet nagyobb volt, mint a kínálat, s ez húzta maga után a fejlesztést, a
..... és a létszám növekedését” – emlékszik vissza Mese Péter.

Az első műhelyt hamar kinőtték, ezért 1985-ben egy több száz négyzetméteres csarnokot
építettek. De a megrendelések egyre nőttek, és egyre kisebb lett a hely. Újabb és újabb gé-
peket vettek, egyre több embert 1990-től exportra is termel-
tek: Európa számos országába vittek „Mese”-könyveket. A fejlesztés nem állt le, új üzem
épült. Napjainkban egy milliárd forintot meghaladó árbevételt terveznek, és 100 fő felett
van a száma.

Igaz, hogy a gépesítés segíti a termelést, de a
..... teszi egyedivé és kelendővé a ter-
mékeiket. Az igazi gyűjtők számára fontos egy-egy
példány egyedisége. S a Mese könyvkötőüzem olyas-
mit tud, ami kiemeli őket a többi közül. Ezért tudott
ilyen dinamikus és sikeresen fejlődni egy ügyesen
..... családi vállalkozás.

6. Újjászületés

Egy kis fantáziával műanyag tálkákat alakíthatsz át gyertyatartóvá, újságpapírt karácsonyi dekorációvá, dobozok kartonját képekké. Ha így teszel, az alkotásaid egy-egy történetet mesélnek el, pl. a gyertyatartók a műanyagok átalakulásának krónikáját. Az újság felhasználása megmásítja a papír valódi célját, és ünnepi díszekké varázsolja. A cipősdobozból készített képek elfedik a kartonok korábbi szerepét, és egy másik történetet elevenítenek fel.

Találj ki egy fedősztorit! Olyan alkotásra gondolj, amelyben a felhasznált kiegészítő elemekkel elrejtöd a újrahasznosított tárgyak eredeti feladatát! Valósítsd meg az ötleted, és mutasd be a többieknek! Ha több tárgy is készült, akkor rendeztetek kiállítást a munkákból!

A jó cégér

Az üzlet fölé kihelyezett cégjelvényt a középkorban kezdték használni. A mai változatát logónak nevezzük. Ez egy általában grafikusan megjelenő jelkép, amely reklám- és tájékoztató eszköz. Utal a vállalkozás tevékenységére, megpillantva azt, az emberek azonosítani tudják a boltot, a terméket.

- a) Nevez meg olyan vállalkozásokat, amelyeknek fel tudod ismerni a logóját! Amelyiket tudod, rajzold le fejből, majd hasonlítsd össze az eredetivel!

- b) A grafikusok azt a megbízást kapták, hogy tervezzenek logókat különböző vállalkozások számára, és már fel is vázoltak néhány ötletet. Milyen vállalkozásokra gondolhattak? Egészítsétek ki vagy terveztétek át, találjátok ki a nevét, és fejeztétek be a logók tervét!

- c) Készíts logót Mese Péter könyvküldő szolgáltatásához! Használhatod valamelyik kiadványszerkesztő programot (pl. Microsoft Office Publisher, Gimp), vagy bármilyen egyéb hagyományos rajzeszközt. Ez lehet a projekt borítója.

Jelige: Papírvarázs

- a) Adj fel egy hirdetést, amelyben olyan személyek jelentkezését várod, akiknek van ötletük arra, hogy mire lehetne felhasználni a feleslegessé vált kartondobozokat, mit lehetne készíteni újságpapírból! Helyezd el a felhívást a projekt irattartójában!

Kérd meg a jelentkezőket, hogy levélben írják le az ötleteiket és az elérhetőségüket, és Papírvarázs jelisével ellátva dobják be az erre a célra kihelyezett ládába!

- b) Az összegyűlt javaslatok közül válasszatok néhányat, és valósítsátok meg! Az elkészült munkákból rendezetek kiállítást, majd fotózzátok le! A fotót tegyétek be a projekt mapájába!

Vásározzunk!

Képzeld el, hogy szeretnétek eladni az újrahasznosítással készült termékeket, ezért vásárt rendeztek. A sikeres megvalósítás céljából hirdetni szeretnétek a rendezvényt.

- Írj egy szöveget, amit beolvashattok az iskolarádióban!
- Szerkessz szórólapot, amit bedobhatnátok a környék postaládáiba!
- Készíts plakátot, amit kihelyeznétek a bejáratnál!
- Az elkészült marketingeszközöket is tedd bele a projektmappába!

Nemzeti értékek

Nagyon sok olyan dolog létezik, amelyről Magyarország híres a nagyvilágban. Ezeket a termékeket a Hungarikum Bizottság szerzői jogvédelem alá helyezi, és felveszi a nemzeti értéktárba. Ilyen például a Pick szalámi, a szegedi papucs, a makói hagyma stb.

- Gyűjtsetek minél több hungarikumot, és a felsorolást helyezték el a projektmappában! Keressetek szófelhőkészítő alkalmazást vagy weboldalt, és készítsétek el a hungarikumok szófelhőjét!
- Rajzoljátok le egy nagy papírra Magyarország térképét! Becsukott szemmel húzzatok a gyűjtött nemzeti értékek közül, és helyezétek rá a megfelelő tájegységre! Örökítsétek meg a munkátokat a projekt dokumentációjában!
- Készítsetek plakátot a lakóhelyetekhez és környékéhez kapcsolható híres termékekről, szolgáltatásokról! A róluk készült fotót tegyétek bele a projektmappába!
- Hallottatok már a nápolyi pizzáról, a görög feta sajtról, a cseh kvargliról vagy a bolgár sopszka salátáról? Minden európai országnak vannak híres élelmiszeripari termékei, speciális nemzeti ételei. Készítsétek el Európa gasztronómiai térképét! Osszátok fel egymás között az országokat, és mindenki keressen egy olyan terméket és egy olyan ételt, amely híresen finom abban az országban! Osszátok meg egymással az ételek receptjeit!

Tartalomjegyzék

Beszéljünk virágnyelven!	4
Ez egy jó fedősztori!	14
Legyen ez divat!	22
Meteor	32

